

Ljubljanske mlekarne vse bolj francoske

Zadružno združenje Mlekodel se je včeraj odločilo prodati 23,65-odstotni delež v Ljubljanskih mlekarnah

BOJAN BAUMAN

Slovenske zadruge, članice družbe Mlekodela, so se včeraj na skupščini odločile prodati 23,65-odstotni delež, ki so ga imele v Ljubljanskih mlekarnah. Ta večinski predelovalec mleka in mlečnih izdelkov na naših tleh bo tako po vsej verjetnosti pristal v absolutni lasti francoskega predelovalnega giganta Lactalisa, v imenu katerega hrvaško podjetje Dukat do 20. maja še ponuja odkup tistega manjšinskega deleža mlekarne, ki še ni v njihovi lasti.

Dukat je namreč sredi aprila že postal lastnik 50,28 odstotka Ljubljanskih mlekarn. S tem so slovenske firme izgubile nadzor nad tem največjim odkupovalcem in predelovalcem mleka in mlečnih izdelkov v državi. Pri združenju slovenskih zadrug, ki deluje prek Mlekotela (23,65 odstotka lastništva) in ostalih kmetijskih zadrug (10-odstotni lastniki), so imeli do včeraj v zvezi z lastništvom predvsem eno dilemo: ali naj ohranijo kontrolni 25-odstotni delež, s katerim bi lahko še preprečili odločitve večinskega lastnika, ki bi bile v nasprotju z interesi slovenskih zadrug in slovenskih pridelovalcev mleka. Na koncu so se v Mlekodelu odločili prodati 1,036.288 delnic v Ljubljanskih mlekarnah in za vsako iztržiti po 8,75 evra.

Zelo verjetno se bodo za prodajo do izteka ponudbe odločili še preostali lastniki Ljubljanskih mlekarn. Med malimi delničarji, ki so pred zadnjim valom lastninskega prestrukturiranja imeli v lasti 12,62 odstotka mlekarne, je pred tednom dni prodajo (vseh svojih 2550 delnic) objavila direktorica Cvetana Rijavec. Cena, ki jo tržijo tisti, ki imajo delnice Ljubljanskih mlekarn, je danes sicer nižja od

tiste, ki so jo še 31. decembra lani določili na osnovi knjigovodske vrednosti podjetja. Takrat je bila delnica vredna 11,68 evra.

Bolj kot zaradi "pravične" cene je prodaja največje mlekarne kočljiva zaradi strateškega pomena, ki ga ima mlečna proizvodnja v slovenski kmetijski industrijski verigi. Od proizvodnje mleka je odvisno največ slovenskih kmetij, njihova nadaljnja proizvodnja bo poslej vsaj delno odvisna od interesov novih lastnikov Ljubljanskih mlekarn.

Ni dvoma, da bo Francoze vodil izključno podjetniški interes, medtem ko bodo interese slovenskih kmetov in zadrug upoštevali le, če bodo od tega tudi sami imeli koristi. Izkušnje z Lactalisom iz Hrvaške, kjer so Francozi že nekaj let lastniki Dukata, sicer niso slabe. Ohranili so domače delavce, lokalne odkupne mreže niso razdrli in obdržali so lokalne blagovne znamke.

Prodaja Ljubljanskih mlekarn Francozom vsekakor ni bila v interesu aktualne slovenske oblasti, ki je odgovorna za prihodnost svojih kmetov. Lepše čase slovenske pridelave mleka ogrožajo tudi napovedani zaščitni ukrepi domače proizvodnje mleka v nekaterih državah, članicah EU. Slovenija tako po letu 2015 ne bo več mogla izvažati sedanjih količin mleka v Italijo, kamor gre večino slovenskega izvoza.

Negotov je tudi izvoz na Hrvaško, ki bo čez poldrugi mesec postala članica EU in kjer mlekarsko politiko že vodijo isti lastniki kot v Sloveniji. "Odločitev za prodajo deleža Mlekodela v Ljubljanskih mlekarnah temelji na novih dejstvih," so med drugim po skupščini, kjer so se odločili za prodajo, sporočili iz Mlekodela. Drži, tam so bitko za Ljubljanske mlekarne izgubili že pred meseci, ko so tudi sami za 6,5 evra po delnici nameravali kupiti to podjetje. Pol leta kasneje so lahko v Mlekodelu iztržili samo še nekaj več kot 8,5 milijona evrov, ki jih nameravajo potrošiti tudi za organiziranje alternative proizvodnji Ljubljanskih mlekarn.